ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΔΑΣΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 2021

1. ΟΡΑΜΑ

Όραμα του Τμήματος Δασών είναι η διατήρηση των δασών στη βέλτιστη δυνατή κατάσταση και η επίτευξη του μέγιστου περιβαλλοντικού, κοινωνικού και οικονομικού οφέλους το οποίο θα είναι ισορροπημένο, θα στηρίζεται στην αρχή της αειφορίας και θα ικανοποιεί τις προσδοκίες της κοινωνίας.

2. ΑΠΟΣΤΟΛΗ

Αποστολή του Τμήματος Δασών είναι η προστασία και η προώθηση της αειφορικής διαχείρισης των δασών, καθώς και η βελτίωση του πρασίνου με την ανάπτυξη και εφαρμογή της Δασικής Πολιτικής και Νομοθεσίας, την προστασία των δασών από τις πυρκαγιές, την κλιματική αλλαγή και άλλους παράγοντες, την ενίσχυση των προστατευτικών λειτουργιών των δασών, την προστασία της βιοποικιλότητας, την προώθηση της δασικής αναψυχής και την παραγωγή δασικών προϊόντων.

3. ΣΚΟΠΟΙ ΚΑΙ ΣΤΟΧΟΙ

Η πρόοδος στη Δασική Ανάπτυξη συνεχίστηκε και κατά τον υπό επισκόπηση χρόνο. Ο στόχος που τέθηκε ήταν η διατήρηση, προστασία και αειφόρος διαχείριση των δασών, της βιοποικιλότητας και του οικοσυστήματος.

4. ΔΑΠΑΝΕΣ ΚΑΙ ΈΣΟΔΑ

Για την επίτευξη του πιο πάνω στόχου, στον Προϋπολογισμό του 2021 εγκρίθηκαν πιστώσεις ύψους €52.298.816. Το ολικό ποσό που δαπανήθηκε ήταν €48.226.586 (δηλ. ποσοστό απορρόφησης ίσο με 92,21%).

5. ΔΑΣΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ

α) Προστασία από τις πυρκαγιές

Ο συνολικός αριθμός των πυρκαγιών, στην κατάσβεση των οποίων συμμετείχε το Τμήμα Δασών εντός του υπό αναφορά έτους, ανέρχεται σε 316 και αναλύεται ως εξής:

- 13 πυρκαγιές με σημείο έναρξης Κρατική Δασική Γη,
- 205 πυρκαγιές με σημείο έναρξης εντός της ζώνης των δύο χιλιομέτρων από τη Κρατική Δασική Γη,
- 98 πυρκαγιές με σημείο έναρξης πέραν της ζώνης των δύο χιλιομέτρων από τη Κρατική Δασική Γη,

Από τις πιο πάνω πυρκαγιές μόνο 107 έκαψαν δάσος ή άλλη δασώδη έκταση.

Η συνολική Κρατική Δασική Γη που κάηκε εντός του έτους ήταν 79 εκτάρια. Από όλες τις πυρκαγιές, στην κατάσβεση των οποίων συμμετείχε το Τμήμα Δασών, κάηκε επίσης χαλίτικη και ιδιωτική έκταση 6818,7 εκταρίων.

Η προστασία των δασών και άλλων περιοχών της υπαίθρου από τις πυρκαγιές, ιδιαίτερα κατά τα παρατεταμένα θερμά και ξηρά καλοκαίρια, είναι το κυριότερο μέλημα του Τμήματος Δασών. Οι πιο σημαντικές δραστηριότητες εντός του έτους προς αυτή τη κατεύθυνση ήταν οι ακόλουθες:

- Η λειτουργία του Σώματος Δασοπυροσβεστών.
- Οι καθημερινές περιπολίες, ειδικά κατά μήκος της οροθετικής γραμμής με σκοπό την πρόληψη, την ανίχνευση και την έγκαιρη επέμβαση σε περίπτωση πυρκαγιάς.
- Η λειτουργία της Μονάδας Πτητικών Μέσων. Τα αεροσκάφη παρέμειναν σε επιφυλακή και εκτελούσαν περιπολίες κατά τις μέρες με υψηλό κίνδυνό έκρηξης και εξάπλωσης πυρκαγιών καθόλη τη διάρκεια της θερινής περιόδου.
- Στο πλαίσιο υλοποίησης του μνημονίου συνεργασίας του Τμήματος Δασών με το Ινστιτούτο Κύπρου, προωθήθηκε η χρήση μη επανδρωμένου αεροσκάφους σταθερής πτέρυγας (Drone), όπου εκτέλεσε εναέριες περιπολίες στον τομέα της επιτήρησης των δασών.
- Εφαρμόστηκε πρόγραμμα επιφυλακής των Δασικών Υπαλλήλων στους Δασικούς Σταθμούς.
- Η λειτουργία του Γενικού Κέντρου Επιχειρήσεων, που σκοπό είχε την εποπτεία και υποστήριξη, σε θέματα πρόληψης δασικών πυρκαγιών και ετοιμότητας του προσωπικού του Τμήματος Δασών, καθώς και την παροχή βοήθειας στην παρακολούθηση και τον συντονισμό, κατά τις επιχειρήσεις κατάσβεσης δασικών πυρκαγιών.
- Εφαρμόστηκε το Συστήματος Διοίκησης Κατάσβεσης Δασικών Πυρκαγιών (ICS), από την έναρξη της περιόδου υψηλού κινδύνου εκδήλωσης πυρκαγιών.
- Συνεχίστηκαν οι εργασίες για τη κατασκευή τροχιόδρομου διαύλου σε περιοχή της Κοινότητας Μάμμαρι, για σκοπούς ανεφοδιασμού και για ταχύτερη επέμβαση των αεροσκαφών που συμμετέχουν σε επιχειρήσεις κατάσβεσης πυρκαγιών.
- Συνεχίστηκε η ετοιμασία Σχεδίων Διαχείρισης της Βλάστησης και η υλοποίηση τους. Αποτελούν μέρος των «Τοπικών Επιχειρησιακών Σχεδίων Πυροπροστασίας» και περιλαμβάνουν σειρά μέτρων διακοπής της συνέχειας της καύσιμης ύλης, με σκοπό τη μείωση του κινδύνου έκρηξης και επέκτασης των πυρκαγιών, τόσο σε Κρατικά Δάση, όσο και σε περιοχές που συνορεύουν με τα Κρατικά Δάση. Από τα πιο σημαντικά στοιχεία του Σχεδιασμού είναι η προστασία των κοινοτήτων από τις δασικές πυρκαγιές με τη δημιουργία ενός δακτυλίου προστασίας περιμετρικά της κάθε κοινότητας.
- Κατασκευάστηκαν, βελτιώθηκαν και συντηρήθηκαν νέοι και υφιστάμενοι δασικοί δρόμοι προσπέλασης.
- Κατασκευάστηκαν και συντηρήθηκαν αντιπυρικές λωρίδες στα Κρατικά Δάση.
- Εγκαταστάθηκαν νέα υδροστόμια.

- Κατασκευάστηκαν υδατοδεξαμενές.
- Συντηρήθηκαν τα υφιστάμενα συστήματα πυρασφάλειας.
- Συνεχίστηκε ο εμπλουτισμός και εκσυγχρονισμός του εξοπλισμού για καταπολέμηση των δασικών πυρκαγιών, με την παραλαβή καινούργιων οχημάτων μεταφοράς προσωπικού και τριών νέων πυροσβεστικών οχημάτων.
- Λειτουργία του αυτόματου Συστήματος Ανίχνευσης Πυρκαγιών.
- Εορτασμός της "Εβδομάδας Προστασίας των Δασών" από τις 17/05/2021 μέχρι τις 23/05/2021.
- Εκστρατείες διαφώτισης και ευαισθητοποίησης του κοινού για διάφορα δασικά θέματα και διανομή διαφωτιστικού υλικού και μετάδοση/ δημοσίευση μηνυμάτων από τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης.
- Εκπαιδεύσεις στην κατάσβεση δασικών πυρκαγιών και στη χρήση πυροσβεστικού εξοπλισμού.

β) Καταπολέμηση επιβλαβών δασικών οργανισμών

Συνεχίστηκαν και το 2021 οι αεροψεκασμοί καθώς και οι επίγειοι ψεκασμοί κατά του εντόμου της πιτυοκάμπης (*Thaumetopoea wilkinsonii Tams*). Κατά τη διενέργεια των ψεκασμών χρησιμοποιήθηκαν τα βιολογικά φυτοπροστατευτικά προϊόντα τα οποία έχουν ως κύριες δραστικές ουσίες το βακτήριο *Bacillus thuringiensis* ssp. *Kurstaki* (Bactoil) και τον ακτινομύκητα *Saccharopolyspora spinosa* (Tracer).

6. ΕΠΕΚΤΑΣΗ ΔΑΣΩΝ ΚΑΙ ΑΝΑΔΑΣΩΣΗ

Εντός του 2021, δασώθηκε και αναδασώθηκε έκταση η οποία αφορούσε Κρατικά Δάση που είτε είχε καεί είτε ήταν υποβαθμισμένη.

Οι εργασίες αναδάσωσης και επαναφοράς του περιβάλλοντος στο Μεταλλείο Αμιάντου που άρχισαν το 1995 συνεχίστηκαν.

Επίσης, εντός του έτους έγιναν εμπλουτιστικές φυτεύσεις και αναπλήρωση αποτυχιών σε έκταση που είτε ήταν υποβαθμισμένη, είτε δεν είχε ικανοποιητική αναγέννηση.

7. ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΗΣ ΦΥΣΗΣ

Στα πλαίσια της διαφώτισης για διατήρηση και προστασία της φύσης, το Τμήμα συμμετείχε με λειτουργούς του σε ραδιοφωνικά και τηλεοπτικά προγράμματα και εξέδωσε νέο διαφωτιστικό και ενημερωτικό υλικό. Επίσης, αξιοποίησε την προσφορά εθελοντικής εργασίας για δενδροφύτευση με σκοπό την επέκταση του πρασίνου.

Η λειτουργία των Κέντρων Περιβαλλοντικής Ενημέρωσης Τροόδους, Αθαλάσσας και Κάβο Γκρέκο συνεχίστηκε με μεγάλη επιτυχία.

Εντός του 2021, το Τμήμα Δασών συμμετείχε σε προγράμματα LIFE+, INTERREG καθώς και σε διάφορα άλλα προγράμματα.

Το Τμήμα Δασών διατηρεί τρείς Βοτανικούς Κήπους οι οποίοι βρίσκονται στον Αμίαντο στο Τρόοδος (Α. Γ. Λεβέντης), στον Ακάμα (Λουτρά της Αφροδίτης) και στην Αθαλάσσα (Δασοβοτανικός Κήπος Α΄ και Β΄). Κατά τη διάρκεια του έτους συνεχίστηκαν οι εργασίες συντήρησης, εμπλουτισμού και επέκτασης των Βοτανικών Κήπων με συλλογή πολλαπλασιαστικού υλικού για εγκατάσταση σε αυτούς.

Κατά τον υπό επισκόπηση χρόνο συνεχίστηκαν οι εργασίες συντήρησης αιωνόβιων δέντρων, τόσο εντός, όσο και εκτός των Κρατικών Δασών, καθώς και του εντοπισμού νέων τέτοιων δέντρων με σκοπό την κήρυξή τους σε Μνημεία της Φύσης.

Εντός του 2021, συνεχίστηκε η συστηματική καταγραφή των ενδημικών φυτών καθώς επίσης και ο οργανωμένος εντοπισμός και χαρτογράφηση της χλωρίδας με βασικό στόχο την προστασία της. Επίσης συνεχίστηκε η συλλογή δειγμάτων φυτών για τη συμπλήρωση του φυτολογίου (HERBARIUM) του Τμήματος Δασών.

Εντός του 2021 ολοκληρώθηκε ο σχεδιασμός των υποδομών για τη διαχείριση του Εθνικού Δασικού Πάρκου (ΕΔΠ) Ακάμα καθώς και η μελέτη για τη βελτίωση του οδικού δικτύου για την υλοποίηση του «Σχέδιου για την Αειφόρο Ανάπτυξη (ΣΑΑ) του ΕΔΠ Ακάμα».

Στόχος του σχεδίου αυτού είναι η επίτευξη των στόχων προστασίας που έχουν τεθεί στα Διαχειριστικά Σχέδια των περιοχών του δικτύου Natura 2000 «Χερσόνησος Ακάμα», και στην εδραίωση ενός ευνοϊκού καθεστώτος διατήρησης των εν λόγω προστατευόμενων περιοχών μέσω της υιοθέτησης βέλτιστων πρακτικών διαχείρισης και αειφόρου ανάπτυξης, με τρόπο ώστε:

- Να εξασφαλίζεται η αποτελεσματική προστασία των σημαντικών περιβαλλοντικών και πολιτιστικών αξιών του ΕΔΠ,
- Να αναδεικνύονται οι αξίες του και να αξιοποιούνται με τρόπο δημιουργίας κοινωνικοοικονομικού οφέλους για την τοπική κοινωνία, αλλά και για το ευρύτερο κοινό, χωρίς την οποιαδήποτε υποβάθμισή τους,
- Να αποκτήσει το ΕΔΠ Ακάμα βιώσιμη οικονομική αυτοδυναμία, στον μέγιστο δυνατό βαθμό, εξασφαλίζοντας έτσι τη συνεχή και μακρόχρονη παροχή όλων των πιο πάνω ωφελειών, αναβαθμίζοντας διαρκώς την περιβαλλοντική και πολιτισμική του αξία.

Το Σχέδιο περιλαμβάνει μεταξύ άλλων δράσεις και έργα, ώστε το Εθνικό Δασικό Πάρκο Ακάμα να καταστεί, ένα σύγχρονο και λειτουργικό Πάρκο, προς όφελος του φυσικού περιβάλλοντος της περιοχής, της τοπικής οικονομίας και κοινωνίας, και της ευρύτερης ποιοτικής αναβάθμισης του τουριστικού προϊόντος του τόπου. Εντός του 2022 αναμένεται η ετοιμασία των εγγράφων, η προκήρυξη των διαγωνισμών καθώς και η έναρξη των κατασκευαστικών εργασιών.

Με στόχο τη συμβολή της Κύπρου στην αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής μέσα από τη δενδροφύτευση, αλλά και τη διασφάλιση της επιτυχούς υλοποίησης των πρωτοβουλιών δενδροφύτευσης που αναλαμβάνονται κατά καιρούς, το Τμήμα Δασών παραχώρησε για 3η χρονιά δωρεάν δεντρύλλια στο πλαίσιο του προγράμματος «Φυτεύω για το Κλίμα».

8. ΔΑΣΙΚΗ ΑΝΑΨΥΧΗ

Μέσα στα πλαίσια της πολιτικής για τη δημιουργία και ανάπτυξη των Εθνικών Δασικών Πάρκων συνεχίστηκε η παρακολούθηση της υλοποίησης έργων ανάπτυξης καθώς και συντήρησης σε όλα τα Εθνικά Δασικά Πάρκα. Συνεχίστηκαν οι εργασίες αναβάθμισης του Εθνικού Δασικού Πάρκου Ακαδημίας που προβλέπει την βελτίωση των υποδομών και την αναβάθμιση των υπηρεσιών αναψυχής όπως την ανέγερση νέου αναψυκτηρίου και χώρων υγιεινής, την ανάπλαση της παιδικής χαράς και τη διαμόρφωση του χώρου στάθμευσης.

Συνεχίστηκαν οι διάφορες εργασίες για την ανάπτυξη ή και την επέκταση των εκδρομικών και κατασκηνωτικών χώρων, καθώς επίσης και για τον καθαρισμό και την συντήρησή τους. Κατασκευάστηκαν έργα αναψυχής που περιλαμβάνουν υποδομές (προσπέλαση, ύδρευση), χωματουργικές διαμορφώσεις, τραπεζοπάγκους, κιόσκια, εστίες παρασκευής γεύματος, παιδικές χαρές, ξύλινες περιφράξεις, αποχωρητήρια, καλάθια απορριμμάτων, σήμανση κλπ.

Εντός του 2021, λειτούργησαν οι εκδρομικοί χώροι λαμβάνοντας υπόψη τις οδηγίες και τους περιορισμούς του περί Λοιμοκαθάρσεως Νόμου.

Μέσα στο 2021 εκτελέσθηκαν διάφορες εργασίες συντήρησης και βελτίωσης των μονοπατιών μελέτης της φύσης και περιπάτου που κατασκευάστηκαν μέσα στα Κρατικά Δάση, για τα οποία επιδείχθηκε τεράστιο ενδιαφέρον, τόσο από ντόπιους, όσο και από ξένους επισκέπτες.

9. ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΚΑΙ ΔΙΑΘΕΣΗ ΞΥΛΕΙΑΣ

Κατά τον υπό επισκόπηση χρόνο συνεχίστηκε η εξαγωγή ξυλείας και η διάθεσή της για την ικανοποίηση των αναγκών των μικρών τοπικών πριστηρίων. Εξήχθηκε στρογγύλη ξυλεία από τα Κρατικά Δάση, Ιδιωτικά Δάση και από άλλες περιοχές η οποία χρησιμοποιήθηκε για παραγωγή οικοδομήσιμης ξυλείας, παραγωγή κιβωτίων κλπ.

Πέραν από τα πιο πάνω, από τα Κρατικά Δάση, Ιδιωτικά Δάση και από χαλίτικες και άλλες περιοχές πωλήθηκαν ως καυσόξυλα ή για παραγωγή καρβούνων, κλαδοξυλεία ελαττωματική και άλλη ξυλεία. Εκδόθηκαν επίσης άδειες για λειτουργία ιδιωτικών πριστηρίων που παράγουν πριστή ξυλεία.

10. ΔΑΣΙΚΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ

Συνεχίστηκε η αειφορική διαχείριση των Κρατικών Δασικών Εκτάσεων που καλύπτει περίπου έκταση 170.741 εκτάρια μέσω των τριών Δασικών Περιφερειών για επίτευξη των σκοπών και στόχων που τέθηκαν από το Τμήμα Δασών.

11. ΔΑΣΟΚΟΜΙΑ – ΔΑΣΙΚΑ ΦΥΤΩΡΙΑ

Κατά το 2021 δόθηκε μεγάλη σημασία στη δασοκομική περιποίηση των φυτειών. Νεαρές αναδασώσεις και δενδροστοιχίες έτυχαν δασοκομικής περιποίησης όπως αραιώσεις, βοτανίσματα και πότισμα. Η παραγωγή στα δασικά φυτώρια του Τμήματος Δασών στην Αθαλάσσα, Πλατάνια, Φασούρι, και Σταυρό της Ψώκας συνεχίστηκε και το 2021.

12. ΜΗΧΑΝΟΓΡΑΦΗΣΗ

Κατά το 2021 τέθηκε σε εφαρμογή το νέο λογισμικό για τις ανάγκες των Ετήσιων Αδειών Χρήσης Κρατικής Δασικής Γης, το οποίο ολοκληρώθηκε εντός του 2020. Συνεχίστηκε η διαχείριση τόσο της Ιστοσελίδας του Τμήματος όσο και του λογαριασμού στο Μέσο Κοινωνικής Δικτύωσης "Facebook", με σκοπό την άμεση ενημέρωση του κοινού, την προβολή του Τμήματος και της συνεισφοράς του, καθώς επίσης και την ευαισθητοποίηση του κοινού για διάφορα περιβαλλοντικά θέματα και ειδικά στο θέμα των δασικών πυρκαγιών.

13. ΔΑΣΙΚΗ ΜΗΧΑΝΙΚΗ

Κατά τον υπό επισκόπηση χρόνο συνεχίστηκε η συντήρηση, διαπλάτυνση καθώς και η βελτίωση υφιστάμενων δρόμων.

Το Τμήμα διατηρεί και συντηρεί δικό του τηλεπικοινωνιακό σύστημα για αποτελεσματική δασική προστασία και διαχείριση. Κατά τη διάρκεια του χρόνου έγιναν οι αναγκαίες εργασίες για τη συντήρηση και βελτίωση του συστήματος.

Επίσης, εντός του έτους έγιναν εργασίες για επέκταση, βελτίωση και συντήρηση των κτηρίων όπου στεγάζονται οι διάφοροι Δασικοί Σταθμοί καθώς και άλλα υποστατικά του Τμήματος ενώ παράλληλα έγιναν και εργασίες ενίσχυσης της ασφάλειας των αποθηκών φύλαξης μηχανημάτων του Τμήματος, μετά από συστάσεις της Αστυνομίας Κύπρου για αντιμετώπιση του προβλήματος των διαρρήξεων και κλοπών.

Κατά το 2021 συνεχίστηκε η λειτουργία των μηχανουργείων του Τμήματος στην Αθαλάσσα, Σταυρό Ψώκας και Πλατάνια.

14. ΔΑΣΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Το 2021 πραγματοποιήθηκαν τόσο από το Δασικό Κολέγιο όσο και από τον Πυρήνα Μάθησης του Τμήματος Δασών αριθμός εκπαιδεύσεων και προγραμμάτων συναφή με τα δάση, το δασικό τομέα και την προστασία του περιβάλλοντος.

15. ΔΑΣΙΚΗ ΕΡΕΥΝΑ

Η Δασική Έρευνα συνεχίστηκε πάνω στα ίδια θέματα όπως και στο παρελθόν. Συνοπτικά δόθηκε έμφαση στην παρακολούθηση των Δασών και των Περιβαλλοντικών αλληλεπιδράσεων, στην παραγωγή γενετικά βελτιωμένου σπόρου τραχείας πεύκης, στη συντήρηση και βελτίωση των δασοβοτανικών κήπων και της τράπεζας κλώνων, στην προστασία και διατήρηση των δασικών γενετικών πόρων, στην προστασία των δασών από ασθένειες και έντομα κλπ.

16. ΔΙΑΦΩΤΙΣΗ

Το Τμήμα εντός του 2021, στα πλαίσια της διαφώτισης για διατήρηση και προστασία της φύσης, διοργάνωσε περιορισμένο αριθμό γιορτών και διαλέξεων ένεκα της πανδημίας,

συμμετείχε με Λειτουργούς του σε ραδιοφωνικά και τηλεοπτικά προγράμματα και εξέδωσε νέο διαφωτιστικό και ενημερωτικό υλικό. Η εκστρατεία διαφώτισης κυμάνθηκε στα ίδια πλαίσια όπως και κατά τα προηγούμενα χρόνια. Οργανώθηκαν διάφορες εκδηλώσεις και έγιναν διαλέξεις σχετικές με δασικά θέματα με έμφαση στην πρόληψη των δασικών πυρκαγιών και στην επέκταση του πρασίνου. Επίσης στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Εβδομάδας Δασών από 22/11/2021-28/11/2021 αναρτήθηκε σχετικό διαφωτιστικό υλικό στην Ιστοσελίδα του Τμήματος και στα Μέσα Κοινωνικής Δικτύωσης, διευθετήθηκε ανάρτηση σε ειδική πλατφόρμα ταινιών παραγωγής του Τμήματος με θέμα Ακάμας, Τρόοδος Είναι στη Φύση μας!, Ο Κυπριακός Κέδρος για διαδικτυακή προβολή.

17. ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ ΣΤΟ ΔΑΣΙΚΟ ΤΟΜΕΑ

(α) Εργατικό δυναμικό Τμήματος Δασών

Το προσωπικό του Τμήμα Δασών κατά το 2021 ήταν:

- Δασικοί υπάλληλοι και άλλο δημοσιοϋπαλληλικό προσωπικό: 238
  ….από το οποίο αποσπασμένο προσωπικό σε άλλα Τμήματα και Υπηρεσίες: 2
- Δασικοί υπάλληλοι - Εργοδοτούμενοι Ορισμένου Χρόνου: 37
- Γραμματειακό και Λογιστικό προσωπικό: 11
- Μόνιμο ωρομίσθιο κυβερνητικό προσωπικό: 786
  ….από το οποίο αποσπασμένο προσωπικό σε άλλα Τμήματα και Υπηρεσίες: 15
- Έκτακτο ωρομίσθιο κυβερνητικό προσωπικό: 30
- Αποσπασμένο προσωπικό στο Τμήμα Δασών: 8

Παράλληλα, εντός του 2020 στο πλαίσιο του σχεδίου της Αρχής Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού, "Σχέδιο Τοποθέτησης Δικαιούχων Ελάχιστου Εγγυημένου Εισοδήματος (ΕΕΕ) για Απόκτηση Εργασιακής Πείρας στον Δημόσιο και ευρύτερο Δημόσιο Τομέα", στο Τμήμα Δασών απασχολούνταν από το Σεπτέμβριο 2021 δύο άτομα τα οποία θα εργαστούν μέχρι και τον Αύγουστο του 2022.

(β) Προσφορά εργασίας σε περίοικους των δασών

Μέσα στα πλαίσια της κοινωνικοοικονομικής πολιτικής του Κράτους που εκφράζεται ταυτόχρονα και μέσω του Τμήματος Δασών, προσφέρθηκε απασχόληση σε περίοικους των δασών.

Πέραν της απασχόλησης στο Τμήμα, ένας σημαντικός αριθμός ατόμων απασχολήθηκε έμμεσα είτε από ιδιώτες εργολάβους, οι οποίοι ήταν ανάδοχοι προσφορών του Τμήματος Δασών, είτε ως αυτοεργοδοτούμενοι για την υλοτομία και μεταφορά ξυλείας στα διάφορα πριστήρια ή σε άλλα έργα όπως κατασκευή και συντήρηση δρόμων, συντήρηση κτηρίων, δημιουργία και συντήρηση δενδροστοιχιών, συντήρηση εκδρομικών χώρων κλπ.

(γ) Ασφάλεια και Υγεία

Στα πλαίσια του προγράμματος ασφάλειας και υγείας στο χώρο εργασίας το οποίο έχει ως στόχο την προστασία της ζωής, της αρτιμέλειας και της υγείας των εργαζομένων κατά την εργασία τους, εντός του 2021, έγιναν εκτιμήσεις κινδύνων για όλες τις δασικές εργασίες, οι οποίες αναθεωρούνται κάθε χρόνο, τόσο για ενημέρωση των νεοεισερχομένων, όσο και για υπενθύμιση των εργασιακών κινδύνων στο μόνιμο προσωπικό.

18. ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΜΕ ΑΛΛΕΣ ΧΩΡΕΣ

Μέσα στα πλαίσια ανάπτυξης συνεργασίας της Κύπρου με άλλες χώρες σε θέματα κοινού ενδιαφέροντος στο δασικό τομέα έγιναν τα πιο κάτω:

Διμερή συνεργασία

Το Τμήμα Δασών, ανταποκρινόμενο στα αιτήματα διαφόρων χωρών για διμερή ή τριμερή συνεργασία, καθώς επίσης στις ανάγκες, οι οποίες προέκυψαν από τις επισκέψεις του Προέδρου ή άλλων αξιωματούχων της Κύπρου σε διάφορες χώρες, καθώς και από τις επισκέψεις αρχηγών και αξιωματούχων άλλων κρατών στην Κύπρο, έκανε εισηγήσεις οι οποίες αφορούσαν στην ανάπτυξη της συνεργασίας της Κύπρου με τρίτες χώρες σε θέματα που άπτονται των αρμοδιοτήτων του.

19. ΕΥΘΥΓΡΑΜΜΙΣΗ ΜΕ ΤΗΝ ΚΟΙΝΟΤΙΚΗ ΚΑΙ ΔΙΕΘΝΗ ΔΑΣΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

α) Θέματα σχετικά με τα δάση και το δασικό τομέα που συζητήθηκαν στα Θεσμικά Όργανα της Ε.Ε.

Τα κυριότερα θέματα σχετικά με τα δάση και το δασικό τομέα που συζητήθηκαν στα Θεσμικά Όργανα της Ε.Ε., κατά το 2021 ήταν τα ακόλουθα:

- Ο Διεθνής Διάλογος για τα Δάση, η 16η Σύνοδος του Φόρουμ των Ηνωμένων Εθνών για τα Δάση – UNFF και οι δια-συνοδικές δραστηριότητες του, καθώς και οι προετοιμασίες για την ενδιάμεση αξιολόγηση της Διεθνούς Διευθέτησης για τα Δάση (IAF)
- Η προπαρασκευαστικές εργασίες ενόψει της 8ης Υπουργικής Διάσκεψης για την Προστασία των Δασών στην Ευρώπη (FOREST EUROPE), (14-15/4/2021), η συμμετοχή σε αυτή και η υλοποίηση των αποφάσεων της,
- Ο ρόλος των δασών και του δασικού τομέα στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας, η Δημιουργία μιας ανθεκτικής στο κλίμα Ευρώπης και η νέα στρατηγική της Ε.Ε. για την προσαρμογή στην αλλαγή του κλίματος
- Η Δασική Στρατηγική της Ε.Ε. μετά το 2020,
- Η Στρατηγική της Ε.Ε. για τη Βιοποικιλότητα μετά το 2030,
- Η Εντατικοποίηση της δράσης της ΕΕ για την προστασία και την αποκατάσταση των δασών του πλανήτη, και η νομοθετική πρόταση για την ελαχιστοποίηση του κινδύνου αποψίλωσης και υποβάθμισης των δασών παγκόσμια

- Η τροποποίηση του Κανονισμού για την Χρήση Γης, την Αλλαγή Χρήσης Γης και τη Δασοπονία (LULUCF), στο πλαίσιο του πακέτου “Fit for 55”
- Η προετοιμασία της ΕΕ ενόψει της Κοινής Συνόδου (Foresta2021) της Επιτροπής για τα Δάση και τη Δασική Βιομηχανία (COFFI) της Οικονομικής Επιτροπής για την Ευρώπη των Ηνωμένων Εθνών και της Ευρωπαϊκής Δασικής Επιτροπής του Οργανισμού Τροφίμων και γεωργίας (FAO) και η αξιολόγηση των αποτελεσμάτων της
- Το Πρόγραμμα Δράσης FLEGT και η συνομολόγηση Εθελοντικών Εταιρικών Συμφωνιών FLEGT (Ονδούρας και Βιετνάμ),
- Η προετοιμασία της ΕΕ ενόψει της 26ης Διάσκεψης των Μερών για την Κλιματική Αλλαγή του ΟΗΕ (COP26) και η Διακήρυξη των Ηγετών για τα Δάση και τη Χρήση Γης
- Οι επιπτώσεις της πανδημίας του νέου κορωνοϊού στη διαχείριση των δασών και στον δασικό τομέα,
- Η αξιολόγηση των δασικών πυρκαγιών στην Ευρώπη το 2021 και ενέργειες σε επίπεδο Ε.Ε. αναφορικά με την πρόληψή τους,
- Το θεσμικό πλαίσιο της ΕΕ για το φυτικό και δασικό πολλαπλασιαστικό υλικό,
- Το καθεστώς φυτοϋγείας περιλαμβανομένων των προγραμμάτων παρακολούθησης, της εποπτείας και των συστημάτων έγκαιρης προειδοποίησης.

β) Εναρμόνιση με το Κοινοτικό Κεκτημένο

- Εφαρμογή του Νόμου 139(Ι)/2013 – Ο περί του Ελέγχου της Εμπορίας Ξυλείας και Προϊόντων Ξυλείας Νόμος του 2013. Εφαρμογή των Κανονισμών της Ευρωπαϊκής Ένωσης με Αρ. 995/2010, 607/2012 και 363/2012.

Για την εφαρμογή του Νόμου, το Τμήμα Δασών προβαίνει στους αναγκαίους ελέγχους στους αδειούχους Εμπόρους Ξυλείας και Προϊόντων Ξυλείας, στους αδειούχους Εμπόρους Καυσόξυλων, σε επιτόπιους ελέγχους σε υποστατικά και οχήματα για παράνομη κατοχή και μεταφορά καυσόξυλων ενώ παράλληλα διερευνά καταγγελίες από πολίτες μέσω των Επιθεωρητών Ελέγχου Ξυλείας και Προϊόντων Ξυλείας, όπως προνοεί η νομοθεσία.

- **Σύστημα Αδειών FLEGT**

Το Τμήμα Δασών ξεκίνησε από τις 15 Νοεμβρίου, 2016, την εφαρμογή του Νόμου 125(Ι)/2010 – Ο περί εφαρμογής του εθελοντικού συστήματος αδειών FLEGT για τις εισαγωγές ξυλείας και Προϊόντων Ξυλείας στην Ευρωπαϊκή Ένωση Νόμος του 2010 και των Κανονισμών της Ευρωπαϊκής Ένωσης με Αρ. 2173/2005 και 1024/2008. Η εφαρμογή του Νόμου περιλαμβάνει ελέγχους, αποδοχή ή απόρριψη αδειών FLEGT, καθώς και φυσικούς ελέγχους σε εμπορεύματα στα σημεία εισόδου στην Κυπριακή Δημοκρατία.

Το 2021, ελέγχθηκαν 31 άδειες FLEGT που αφορούσαν αντίστοιχες εισαγωγές ξυλείας και προϊόντων ξυλείας από την Ινδονησία.

γ) Εφαρμογή Κοινοτικού Κεκτημένου

- **Εφαρμογή του κοινοτικού κανονισμού 2016/2031/ΕΕ σχετικά με τα Προστατευτικά μέτρα κατά των επιβλαβών για τα φυτά οργανισμών,**

Στα πλαίσια εφαρμογής του νέου κοινοτικού κανονισμού 2016/2031/ΕΕ που αφορά θέματα φυτοϋγείας, και αναφέρεται στον καθορισμό των λεπτομερειών των διεξαγόμενων ελέγχων για την αναγνώριση των προστατευμένων περιοχών «ζωνών» στην κοινότητα, διεξήχθησαν και μέσα στο 2021 συστηματικοί έλεγχοι σε συγκεκριμένες επιφάνειες παρατήρησης για να διαπιστωθεί η παρουσία ή όχι του φλοιοφάγου εντόμου της πεύκης, *Ips sexdentatus*, για το οποίο η Κύπρος έχει αναγνωριστεί ως προστατευόμενη ζώνη καθώς και του μύκητα *Seiridium cardinale* που προκαλεί την ασθένεια του έλκους του κυπαρισσιού και για τον οποίο η Κύπρος καταβάλλει προσπάθειες για να αναγνωριστεί ως προστατευόμενη ζώνη. Κατά το 2021, δεν έχουν εντοπιστεί προσβεβλημένα φυτά/ ξενιστές τόσο για το έντομο *Ips sexdentatus*, όσο και για το μύκητα *Seiridium cardinale.*

Στα πλαίσια των αποφάσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, 2003/127/ΕC, 2004/426/ΕC και 2006/464/ΕC η Κύπρος διεξήγαγε ετήσιες επισκοπήσεις για την παρουσία ή όχι των οργανισμών καραντίνας. Από τις επισκοπήσεις εντός του 2021 δεν εντοπίστηκε κανένας επιβλαβής οργανισμός.

- **Εφαρμογή της Οδηγίας 1999/105 σχετικά με την Παραγωγή, Εμπορία και Έλεγχο του Δασικού Πολλαπλασιαστικού Υλικού**

Σύμφωνα με τους "Περί Παραγωγής και Εμπορίας Φυτικού Πολλαπλασιαστικού Υλικού Κανονισμούς του 2003" έγιναν επιτόπιοι έλεγχοι στα διάφορα φυτώρια που είναι εγγεγραμμένα στους εθνικούς καταλόγους, χωρίς να παρουσιάζονται οποιαδήποτε προβλήματα.

δ) Εφαρμογή προγραμμάτων που συγχρηματοδοτούνται από την Ευρωπαϊκή Ένωση
Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης

Το 2021, συνεχίστηκε ο έλεγχος των Μακροχρόνιων Συμβατικών Υποχρεώσεων των Δασικών Μέτρων του ΣΑΑ 2004-2006, ΠΑΑ 2007-2013 και ΠΑΑ 2014-2020. Άρχισε η διαδικασία ετοιμασίας των δασικών παρεμβάσεων για την νέα Προγραμματική Περίοδο.

- **Εθνικό Πρόγραμμα για την Παρακολούθηση των Δασών και των Περιβαλλοντικών Αλληλεπιδράσεων στην Κοινότητα (Διεθνές πρόγραμμα ICP-Forests και Πανευρωπαϊκό Πρόγραμμα FutMon-Life+)**

Στα πλαίσια του προγράμματος "ICP Forests", συνεχίστηκε η συλλογή στοιχείων, οι μετρήσεις, οι εκτιμήσεις και γενικά η παρακολούθηση των Δασών και των Περιβαλλοντικών Αλληλεπιδράσεων στην Κοινότητα, το οποίο καλύπτει δραστηριότητες που έχουν σχέση με την ατμοσφαιρική ρύπανση και τις δασικές πυρκαγιές.